

УДК 616.24-002-022.7:576.851.214+612.017.1

Сидорчук І.Й., Коваль Г.Д., Сидорчук Л.П.,
Каспрук Н.М., Сидорчук А.С., Ляшук Р.П.,
Сидорчук А.Р., Сидорчук Л.І.
Кафедра клінічної імунології, алергології
та ендокринології
Буковинський державний медичний університет,
м. Чернівці

ВПЛИВ ПРОВІДНИХ ЗБУДНИКІВ НЕГОСПІТАЛЬНОЇ ПНЕВМОНІЇ НА ФАГОЦИТАРНУ АКТИВНІСТЬ МОНОЦИТІВ І НЕЙТРОФІЛЬНИХ ЛЕЙКОЦИТІВ ПЕРИФЕРІЙНОЇ КРОВІ ХВОРИХ

У фагоцитозі беруть участь дві основні групи клітин — мононуклеарні і полінуклеарні. Полінуклеарні нейтрофільні лейкоцити формують першу лінію захисту від проникнення в організм різноманітних бактерій та інших мікроорганізмів. Вони знищують пошкоджені й мертві клітини, беруть участь у процесі елімінації старих еритроцитів та очищення ранової поверхні. Мононуклеарні фагоцити (моноцити) беруть участь як у руйнуванні, так і в ініціації та стимуляції фібропластичних процесів і у фагоцитозі. Нейтрофіли і моноцити відіграють важливу роль в ініціації імунної відповіді шляхом захвату антигенів (бактерій), їх процесингу, представлення антигенних детермінант «наївним» Т-хелперам/індукторам і секреції інтерлейкіну-1 (IL-1) — основного активатора Т-лімфоцитів.

Для визначення фагоцитарної активності моноцитів і нейтрофілів використали мікрочастковий метод з використанням добової відмиті, стандартизованої культури *S.aureus* (1,5 і 1,0 млрд/од мікробних клітин за оптичними стандартами відповідно). Фагоцитуючі клітини фіксували метанолом і забарвлювали за Гімзою — Романовським. Мазки переглядали під мікроскопом в імерсійній системі (рахували не менше 200 клітин) і розраховували показники фагоцитозу — фагоцитарної активності і фагоцитарного числа.

Виділені ідентифіковані та встановлені етіологічними збудниками пневмоній за популяційним рівнем, індексом постійності, коефіцієнтом кількісного домінування, значущістю, частотою зустрічання, індексами Маргалефа, Сімпсона і Бергера — Паркера виявляють негативний вплив на фагоцитарну активність моноцитів і нейтрофілів периферичної крові хворих на пневмонії. Так, *S.pneumoniae* понижуює фагоцитарну активність моноцитів на 67,57 %, нейтрофілів — на 39,40 %, а фагоцитарне число — на 48,0 та 57,14 % відповідно. Це свідчить про те, що *S.pneumoniae* суттєво знижує фагоцитарну активність і призводить до порушення процесу фагоцитозу на перших етапах. Гемофільні бактерії знижують фагоцитарну активність моноцитів на 68,48 %, нейтрофілів — лише на 33,74 %, а пониження загальної здатності моноцитів здійснюється на 42,71 % — моноцитів і на 65,0 % — нейтрофілів.

Найбільшу супресивну дію на фагоцитарні клітини проявляє золотистий стафілокок. Він знижує фагоци-

тарну активність моноцитів у 2,25 раза, нейтрофілів — на 74,80 %, а показник фагоцитарного числа моноцитів — у 2,06 раза, нейтрофілів — у 2,20 раза.

Ентеробактерії (*E.coli*, *K.pneumoniae*, *E.aerogenes*, *P.vulgaris*) пригнічують фагоцитарну активність моноцитів периферійної крові на 37,17–42,11 %, фагоцитарне число — на 43,21–60,87 %, нейтрофілів — на 41,78 % — у 2,06 раза.

УДК 616.56-002.2-053

Солошенко Е.М., Кондакова Г.К., Семко Г.О.,
Земляна Т.В.
ДУ «Інститут дерматології та венерології НАМНУ»,
м. Харків

РЕЗИСТЕНТНІСТЬ ЕРИТРОЦИТІВ У ХВОРИХ НА ПОШИРЕНІ ДЕРМАТОЗИ З УСКЛАДНЕНИМ АЛЕРГОЛОГІЧНИМ АНАМНЕЗОМ

Відомо, що розвиток патологічних процесів при дерматозах не обмежується формуванням ураження тільки шкіри, але й призводить до порушень функції різних органів і систем організму та характеризується стійкими змінами структурної організації й функціональної активності мембран еритроцитів. Інтегральними показниками бар'єрної й транспортної функції клітин, що визначають їх функціональну активність, є осмотична та перекисна стійкість клітинних мембран. Шляхом реєстрації осмотичної стійкості еритроцитів можна вивчити механізми зміни проникності біологічних мембран у хворих. У гіпотонічному оточенні, коли осмотичний тиск молекул та іонів у навколишньому середовищі нижчий, ніж у клітині, відбувається збільшення об'єму клітини (набухання), розтягнення і, нарешті, розрив клітинних мембран. Тобто гіпотонічний розчин є в даному випадку мембранотропним пошкоджуючим агентом, що викликає порушення структури й функції мембран у живому організмі.

Мета дослідження — оцінка стану спонтанного, перекисного та осмотичного гемолізу еритроцитів у хворих на поширені дерматози з ускладненим алергологічним анамнезом.

Матеріал і методи дослідження. Під спостереженням перебували 80 хворих на поширені дерматози з ускладненим алергологічним анамнезом (8 хворих на поширений псоріаз, 13 хворих на екзему, 32 хворих на лікарську хворобу, 10 хворих на харчову токсидермію, 9 хворих на атопічний та алергічний дерматит, 8 хворих з іншими діагнозами). Контрольну групу становили 22 здорових донори віком від 18 до 58 років (середній вік $41,7 \pm 5,6$ року).

Стан спонтанного гемолізу та резистентність еритроцитів до дії перекису вивчали за методом С.С. Михайлова та співавт. Осмотичний гемоліз еритроцитів реєстрували на спектрофотометрі СФ-46 при довжині хвилі 536 нм.

Одержані результати були оброблені статистично за методом Стьюдента — Фішера.